

UZASADNIENIE

wyroku w całości

Decyzją z 18.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. J. (1) jako pracownik płatnika składek (...) Spółka z o.o. w Ż. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 1.09.2020 r., zarzucając pozorność umowy o pracę z 1.09.2020 r., która zdaniem Zakładu została zawarta jedynie celem uzyskania przez ubezpieczoną wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z trzecią ciążą wnioskodawczyni i spodziewanym rychłym macierzyństwem.

(decyzja w aktach ZUS)

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą ubezpieczona złożyła odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją podlegała jako pracownik płatnika obowiązkowym pracowniczym ubezpieczeniom społecznym, a ponadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu negowała pozorność w/w umowy o pracę argumentując, że faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika, a ponadto w chwili zatrudnienia nie wiedziała o tym, że jest w ciąży.

(odwołanie k. 3-9)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, a nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie k. 26)

Na rozprawie w dn. 30.09.2021 r. pełnomocnik wnioskodawczyni, w osobie radcy prawnego, poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, płatnik składek przyłączył się do odwołania wnioskodawczyni, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:00:41, 01:10:36)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni-K. J. (2), urodzona (...) legitymuje się wykształceniem wyższym, w 2010 r. ukończyła studia licencjackie w (...) Wyższej Szkole (...) w Ł. na (...) w specjalności zarządzanie organizacjami w zakresie zarządzania zasobami gospodarczymi, a następnie w 2012 r. studia magisterskie na Uniwersytecie (...) na Wydziale E.-Socjologicznym na kierunku ekonomia.

Oprócz tego wnioskodawczyni ukończyła również 18.04.2019 r. kurs pośrednika w obrocie nieruchomościami.

K. J. (2) jest od 1.10.2010 r. zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik w Urzędzie Gminy w Ż., gdzie jest zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku inspektora, na którym wykonuje obowiązki dotyczące windykacji podatków. Praca ta wiąże się z obsługiwaniem trudnych klientów przez odwołującą co często jest dla wnioskodawczyni stresujące.

Odwołująca do stycznia – lutego 2020 r. miała w Urzędzie Gminy w Ż. większy zakres obowiązków niż ten, który wynikał z jej pełnoetatowego zatrudnienia, ponieważ musiała wykonywać część obowiązków za jedną z nieobecnych pracownic. W związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków wnioskodawczyni zawarła z Urzędem Gminy dodatkową umowę, na podstawie której oprócz wynagrodzenia wynikającego z jej umowy o pracę, otrzymywała także dodatek, którego wysokość była różna - najwięcej wynosił on 1000 zł.

W okresie od 1.09.2020 r. do 9.10.2020 r. wnioskodawczyni świadczyła w w/w urzędzie pracę od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Od dnia 9.10.2020 r. (z przerwą w dniach 17 i 18.10. (...)) odwołująca do końca roku przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Wnioskodawczyni jest zatrudniona w/w urzędzie na stanowisku urzędniczym, na którym nie jest wymagana zgoda pracodawcy samorządowego na podjęcie przez pracownika dodatkowego zatrudnienia. Odwołująca nie występowała do pracodawcy o zgodę na dodatkowe zatrudnienie.

(dyplom ukończenia studiów k. 12, dyplom ukończenia studiów k. 13, zaświadczenie o ukończeniu kursu pośrednika w obrocie nieruchomościami k. 14, informacja z 26.04.2021 r. z Urzędu Gminy w Ż. k. 33, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57)

Płatnik składek - prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest działalność deweloperska. Prezesem Zarządu Spółki K. jest R. K.. Spółka (...) rozpoczęła inwestycję w K. w czerwcu 2020 r. i jako spółka deweloperska w 2020 r. wybudowała 2 bloki w K. przy ul. (...), w których było łącznie około 100 mieszkań do sprzedania.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

K. J. (2) nie jest spokrewniona ani spowinowacana ze (...) spółki (...). K. J. (2) poznała Prezesa Spółki K. – R. K. w 2019 r. w trakcie kursu obrotu nieruchomościami.

(zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57)

Prezes Zarządu Spółki K. R. K. znał też wnioskodawczynię ponieważ często bywał w Urzędzie Gminy w Ż. w sprawach związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. R. K. z rozmów z burmistrzem wiedział, że wnioskodawczyni jest bardzo dobrym pracownikiem urzędu.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

W dn. 1.09.2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. Filia w Ż. ukazało się ogłoszenie płatnika składek o poszukiwaniu pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 4000 zł miesięcznie, na stanowisku pośrednika sprzedaży nieruchomości, na którym ogólny zakres obowiązków będzie dotyczył pośredniczenia w zakupie, sprzedaży mieszkań, domów, okresem zatrudnienia w przypadku umowy o pracę będzie okres od 21.09.2020 r. do 28.02.2021 r., praca ma być świadczona w godzinach od 8.00 do 16.00, miejscem wykonywania pracy będzie ul. (...) w Ż., zaś oczekiwania płatnika wobec kandydatów do pracy to: wykształcenie wyższe, minimum 3 miesiące doświadczenia zawodowego, umiejętności (...), (...), uprawnienia licencja pośrednika, poziom znajomości języków obcych podstawowy.

(oferta pracy k. 15-16)

W dniu, w którym ukazało się w/w ogłoszenie płatnika, wnioskodawczyni pracowała od 7.30 do 15.30 w Urzędzie Gminy. Jeszcze tego samego dnia, gdy ukazało się w/w ogłoszenie płatnika, tj. 1.09.2020 r., w godzinach popołudniowych po zakończeniu pracy w Urzędzie wnioskodawczyni spotkała się z Prezesem Zarządu Spółki K. i od razu zawarli sporną umowę o pracę z 1.09.2020 r. na czas określony od 1.09.2020 r. do 31.08.2021 r., na podstawie której wnioskodawczyni została przez płatnika zatrudniona w wymiarze czasu pracy 1/2 etatu, z miesięcznym wynagrodzeniem brutto w kwocie 3200 zł, na stanowisko pośrednika sprzedaży nieruchomości. W umowie podano, że datą rozpoczęcia pracy przez wnioskodawczynię u płatnika jest dzień zawarcia przez strony umowy o pracę, tj. 1.09.2020 r.

(okoliczność niesporna, a nadto umowa o pracę k. 17, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57)

Płatnik składek nie czekał na oferty od innych kandydatów przed zawarciem w/w umowy o pracę z odwołującą. Później odpowiedziały na to ogłoszenie jeszcze dwie inne osoby, które chciały współpracować z płatnikiem na nieco innych zasadach, ale płatnik nie był tym zainteresowany.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

Przed zatrudnieniem wnioskodawczynie w firmie płatnika nie istniało stanowisko pośrednika nieruchomości.

(niesporne)

W dacie zawarcia spornej umowy o pracę płatnik wiedział, że wnioskodawczynie jest zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie Gminy a także, że odwołująca ma dwoje małych dzieci.

Przed podpisaniem umowy z wnioskodawczynią przygotowaniem dla poszczególnych klientów umów rezerwacyjnych kupna danego mieszkania zajmował się Prezes Zarządu Spółki K. R. K. razem ze swoją żoną. Żona R. K. nie miała wcześniejszego doświadczenia w tego rodzaju pracy.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

W dacie zawarcia umowy o pracę z płatnikiem wnioskodawczynie była w trzeciej ciąży. Miała już w tym czasie dwoje dzieci w wieku 10 i 4 lat. Mąż wnioskodawczynie jest z zawodu stolarzem i wracał z pracy do domu ok. godz. 16.00-17.00. Ich dzieci odprowadzała do przedszkola i szkoły oraz odbierała i przyprowadzała do domu babcia. W domu dziećmi zajmował się mąż wnioskodawczynie.

Po podpisaniu umowy o pracę z płatnikiem wnioskodawczynie nie zrezygnowała z pracy w Urzędzie Gminie w Ż.

(zeznania wnioskodawczynie e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57, zeznania świadka K. J. (3) e-prot. z 30.09.2021 r.:00:55:21-01:01:14)

Z dokumentacji medycznej wnioskodawczynie wynika, że ze względu na wprowadzony stan epidemii skarżąca odbyła wizytę lekarską za pośrednictwem telefonu w dn. 6.08.2020 r. w związku z rozpoznaną u niej chorobą przewlekłą: zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych, tj. z uwagi na ostry zespół bólowy kręgosłupa z zakresu odcinka C z promieniowaniem do lewej kończyny górnej – rwa barkowa od 7 dni. Ponadto z dokumentacji medycznej wnioskodawczynie wynika, że leczyła się u dermatologa z powodu zmian na plecach oraz u reumatologa z powodu okresowych bólów stawów.

(dokumentacja medyczna k. 46-55, 58-73, 76-78)

Z karty trzeciej ciąży wnioskodawczynie wynika, że założono ją w dniu 7.09.2020 r., skarżąca ostatnią miesiączkę miała 17.07.2020 r., a przewidywany termin porodu wyznaczono na 23.04.2021 r.

(karta ciąży k. 22-23)

Z dokumentacji medycznej odwołującej wynika, że w dniu 9.10.2020 r. u wnioskodawczynie rozpoznano w czasie wizyty lekarskiej: ostre zapalenie górnych dróg oddechowych, ciążę potwierdzoną 3. miesiąc.

(dokumentacja medyczna k. 46-55, 58-73, 76-78)

K. J. (2) uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania/podjęcia pracy na stanowisko pracownik administracyjno-biurowy u płatnika w dn. 29.09.2020 r. Orzeczenie to zostało wydane na podstawie wystawionego przez płatnika skierowania na badania lekarskie z dnia 15.09.2020 r.

(okoliczności niesporne, a nadto orzeczenie k. 20)

Płatnik składek w związku z zatrudnieniem odwołującej sporządził pisemną umowę o pracę z wnioskodawczynią, pisemny zakres obowiązków dla wnioskodawczyni, pisemne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wynikające z zakresu czynności i zajmowanego stanowiska, które to dokumenty wszystkie zostały opatrzone datą 1.09.2020 r. i które płatnik przechowuje razem z orzeczeniem wstępnym lekarza medycyny pracy z 29.09.2020 r.

Płatnik nie utworzył jednak dla wnioskodawczyni akt pracowniczych w postaci teczki osobowej, a wśród dokumentów sporządzonych przez płatnika w związku z zatrudnieniem wnioskodawczyni nie ma karty potwierdzającej, że przed dopuszczeniem do pracy wnioskodawczyni przeszła u płatnika wstępne szkolenie bhp stanowiskowe i ogólne.

(dokumenty sporządzone przez płatnika w związku z zatrudnieniem wnioskodawczyni k. 37)

Wnioskodawczyni miała wykonywać pracę na rzecz płatnika w biurze płatnika przy ulicy (...) w Ż. w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godz. od 16.00 do 19.00, w środy w godz. od 17.00 do 20.00, a w soboty w godz. od 9.00 do 14.00.

Do obowiązków wnioskodawczyni należało: opracowywanie i przygotowanie ofert sprzedażowych dla klientów, odpowiadanie na zapytania klientów dotyczących przedstawianych ofert, umawianie na spotkania z klientami, porządkowanie przedstawianych ofert, umawianie na spotkania z klientami, porządkowanie dokumentacji związanych z ofertami sprzedażowymi, dbanie o właściwe przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji w biurze. Praca wnioskodawczyni u płatnika składek miała w szczególności polegać na przygotowaniu umowy rezerwacyjnej dla konkretnego klienta, tzn. na wpisaniu do gotowego formularza umowy danych klienta i danych mieszkania, które zamierzał kupić, dołączeniu gotowego prospektu i rzutu mieszkania do umowy rezerwacyjnej. Odwołująca miała być wdrożona dopiero do sprzedaży mieszkań przez płatnika. Z klientami głównie kontakt miał Prezes Zarządu - R. K.. Wnioskodawczyni miała też przygotować korekty deklaracji związanych z podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym, ponieważ wcześniej grunt, na którym wybudowano osiedle w K. był gruntem rolnym. Płatnik składek sporządził już 1.09.2020 r. dla wnioskodawczyni pisemne upoważnienia do prowadzenia rozmów oraz podpisywania ofert sprzedażowych w imieniu płatnika.

(upoważnienie wynikające z zakresu czynności i zajmowanego stanowiska k. 37, upoważnienie do przetwarzania danych osobowych k. 37, zeznania wnioskodawczyni , zeznania płatnika

Nie ma żadnych dokumentów w związku z faktycznym wykonywaniem umówionej pracy przez odwołującą na powierzonym jej stanowisku pośrednika sprzedaży nieruchomości, które byłyby opatrzone jej podpisem.

(niesporne)

W badanym czasie płatnik składek zatrudniał w swojej firmie 4 pracowników po jednym w dziale inwestycji, w dziale marketingu, w dziale reklamacji, w dziale sprzedaży na umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem brutto: 5215 zł, 3000 zł, 2600 zł, 3200 zł.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04, pismo płatnika k. 35, wykaz ilości pracowników zatrudnionych na umowę o pracę wraz z kwotami wynagrodzenia brutto z umów o pracę k. 37)

Pozostali pracownicy płatnika pracowali do godziny 16.00. Żaden z tych pracowników nie widział jak wnioskodawczyni przychodzi do pracy u płatnika, ani jak ją wykonuje w biurze przy ul. (...) w Ż..

(zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57)

Spółka (...) w 2019 r. i w 2020 r. nie miała dochodów, ponieważ uzyska je dopiero po sprzedaży mieszkań. Spółka (...) ma kapitał ponad 2 000 000 zł. Płatnik ma pieniądze na wynagrodzenia dla pracowników ponieważ spółka obraca

pieniężnymi - klienci wpłacają raty na mieszkanie. Sprzedaż mieszkań przez płatnika ma się zakończyć do czerwca 2022 r.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04, pismo płatnika składek k. 35)

Płatnik składek nie prowadził dla wnioskodawczynie w badanym okresie list obecności. **(niesporne)**

Płatnik składek wypłacał K. J. (1) wynagrodzenie za pracę do końca danego miesiąca drogą przelewu bankowego

(potwierdzenia wykonania przelewu wynagrodzenia w aktach ZUS)

K. J. (2) od 9.10.2020 r., tzn. po 39 dniach od zgłoszenia do ubezpieczeń przez płatnika składek- Spółkę (...), stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej na okres ciąży.

(niesporne)

W okresie długotrwałej nieobecności wnioskodawczynie z uwagi na chorobę przypadającą w ciąży, płatnik składek nie zatrudnił nowego pracownika na zastępstwo, ani nie powierzył obowiązków odwołującej żadnemu innemu pracownikowi. W czasie zwolnienia lekarskiego obowiązki wnioskodawczynie wykonywali tak samo jak przed zawarciem spornej umowy ze skarżącą – Prezes Zarządu Spółki K. – R. K. razem ze swoją żoną.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

Płatnik składek (...) sp. z o.o. przekazał w dniu 4.09.2020 r. za K. J. (2) do organu rentowego dokument zgłoszeniowy (...) z datą zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1.09.2020 r., a także złożył raporty rozliczeniowe ZUS RCA za miesiące: wrzesień 2020 r. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 3200 zł, październik 2020 r. w kwocie 960,00 zł, listopad 2020 r. w kwocie 0,00 zł, a także dokumenty rozliczeniowe (...), w których wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 9.10.2020 r. do 16.10.2020 r., od 19.10.2020 r. do 12.11.2020 r. oraz zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego od 13.11.2020 r. do 31.12.2020 r.

(niesporne)

Aktualnie wnioskodawczynie nadal jest zatrudniona w Urzędzie Gminy w Ż., gdzie obecnie przebywa na płatnym urlopie rodzicielskim. Wnioskodawczynie z płatnikiem podpisała kolejną umowę o pracę na 1/2 etatu.

(zeznania wnioskodawczynie e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:03:29 -00:24:15 w zw. z 01:08:57, zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04, zeznania świadka K. J. (3) e-prot. z 30.09.2021 r.:00:55:21-01:01:14)

Płatnik składek zamierza w przyszłości wysłać wnioskodawczynię na kurs zarządców nieruchomościami oraz sfinansować jego koszt ok. 1600 zł.

(zeznania płatnika składek e-prot. z 30.09.2021 r.: 00:33:21 -00:43:26 w zw. z 01:10:04)

Oceniając materiał dowodowy Sąd Okręgowy dał wiarę jedynie w pewnej części zeznaniom wnioskodawczynie i płatnika, a także świadka K. J. (3), mając na uwadze, że zeznania te nie przesądzają o uznaniu istnienia stosunku pracy łączącego wnioskodawczynię i Spółkę (...). Sąd przede wszystkim uznał za wiarygodne zeznania powyższych osób związane z profilem gospodarczym firm płatnika oraz doświadczeniem zawodowym wnioskodawczynie i jej równoległą aktywnością zawodową w Urzędzie Gminy, a także co do sytuacji rodzinnej, tj. posiadania 2 dzieci i męża, który także w badanym okresie był aktywny zawodowo oraz pomocy babci przy opiece nad dziećmi. W pozostałym zakresie Sąd nie dał wiary tym dowodowym źródłom osobowym.

Przede wszystkim Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie i płatnika oraz świadka, co do faktu wykonywania przez skarżącą pracy na stanowisku pośrednika sprzedaży nieruchomości. Zeznania te cechuje z jednej strony szczegółowość, tj. wnioskodawczynie i płatnik zeznali na czym konkretnie miała rzekomo polegać praca ubezpieczonej na stanowisku pośrednika sprzedaży nieruchomości, natomiast z drugiej strony cechuje je niewiarygodność, gdyż poza głośnymi zeznaniami ani odwołująca, ani płatnik nie zaoferowali aż do zakończenia postępowania w niniejszej sprawie żadnych dowodów potwierdzających ich wersję o faktycznym wykonywaniu na 1/2 etatu umówionej rodzajowo pracy przez skarżącą w Spółce deweloperskiej K.. Strony spornej umowy nie złożyły żadnych dokumentów opatrzonej podpisem wnioskodawczynie, które powstałyby w związku z wykonywaniem pracy pośrednika sprzedaży nieruchomości przez wnioskodawczynię u płatnika, nie zgłosiły też żadnych wniosków dowodowych o przesłuchanie w charakterze świadków innych pracowników płatnika, którzy mogliby by potwierdzić, że wnioskodawczynie przychodziła do firmy płatnika i rzeczywiście świadczyła umówioną rodzajowo pracę, ani też nie zgłosili w charakterze świadków żadnych klientów, z którymi ubezpieczona miałaby kontakt przy sporządzaniu umów rezerwacyjnych, o których zeznała. Strony zeznały, że wnioskodawczynie pracowała po godz. 16.00 i dlatego żaden inny pracownik nie widział skarżącej w firmie płatnika, jednakże jednocześnie zeznały, że wnioskodawczynie wykonywała czynności pracownicze korzystając z komputera i znajdujących się w nim gotowych wzorców umowy rezerwacyjnej oraz rzutów mieszkań. Nie ma świadków, którzy potwierdziliby, że wnioskodawczynie miała swoje stanowisko służbowe w firmie płatnika, gdzie stało jej biurko i komputer służbowy, z którego rzekomo korzystała i że były pozostawione w komputerze jakiegokolwiek efekty pracy wnioskodawczynie. Strony nie wykazały też, by wnioskodawczynie miała w firmie płatnika własny login i hasło służbowe do komputera, z którego rzekomo pobierała dokumenty niezbędne do sporządzenia prospektu i przygotowania umowy rezerwacyjnej, ani nie zaoferowały żadnych danych, z których wynikałoby, że w godzinach pracy, w których rzekomo ubezpieczona wykonywała obowiązki dla płatnika, faktycznie logowała się do komputera służbowego. Strony spornej umowy nie wykazały też, że wnioskodawczynie miała swoją skrzynkę służbową. Ani wnioskodawczynie, ani płatnik nie zgłosili też wniosków dowodowych z zeznań klientów płatnika w charakterze świadków, którzy mogliby potwierdzić, że odwołująca przygotowała umowy rezerwacyjne (np. odebrała od nich dane do wpisania do umowy, przesłała mailem jakieś informacje w sprawie umowy).

Ponadto płatnik złożył co prawda dokumenty sporządzone przez strony w dniu 1.09.2020 r. w związku z zatrudnieniem wnioskodawczynie, ale były to dokumenty jedynie potwierdzające samo formalne zawarcie umowy, nie zaś jej wykonywanie przez odwołującą. Nie ma też karty wstępnego szkolenia stanowiskowego i ogólnego w zakresie bhp wnioskodawczynie w firmie płatnika. Płatnik nie złożył także list obecności wnioskodawczynie, wobec czego trudno przyjąć od kiedy rzeczywiście odwołująca miała przystąpić do wykonywania pracy na podstawie spornej umowy i do kiedy ją wykonywała, ani w jakim wymiarze czasu skoro płatnik nie prowadził ewidencji czasu pracy ubezpieczonej.

Z zaoferowanych dowodów wynika zresztą szereg innych nieścisłości, które nakazują poddać w wątpliwość prawdziwość umowy o pracę z 1.09.2020 r. Już sam zapis w tej umowie, że praca ma być świadczona od 1.09.2020 r. wskazuje, że dokument ten nie potwierdza faktów, ponieważ wnioskodawczynie na pewno od tego dnia nie wykonywała pracy u płatnika, co zresztą potwierdziła sama odwołująca w zeznaniach. Sąd zważył też, że umowa ta została zawarta tego samego dnia tj. 1.09.2020 r. kiedy ukazało się ogłoszenie płatnika, a płatnik w ogóle nie był zainteresowany innymi ofertami i od razu sporządził z wnioskodawczynią sporną umowę. Ponadto w ogłoszeniu był zapis, że płatnik poszukuje kandydatów z co najmniej 3 miesięcznym doświadczeniem, a wnioskodawczynie sama przyznała, że nie miała w ogóle doświadczenia w pracy pośrednika sprzedaży nieruchomości, a ponadto wprost zeznała, że nie wiedziała czy w ogóle się odnajdzie w takiej pracy, natomiast płatnik nie tylko ją zatrudnił mimo braku doświadczenia i braku możliwości wcześniejszej weryfikacji faktycznych umiejętności skarżącej jako pośrednika sprzedaży nieruchomości, ale zrobił to de facto za wyższym wynagrodzeniem niż oferowane w ogłoszeniu o pracę, bo za wynagrodzeniem 3200 zł miesięcznie na 1/2 etatu, podczas gdy w ofercie proponował na pełen etat 4000 zł brutto, przy czym płatnik podpisując sporną umowę doskonale wiedział, że wnioskodawczynie ma 2 małych dzieci i jednocześnie pracuje na pełen etat w Urzędzie Gminy.

Nie jest wiarygodna wersja płatnika, że istniała rzeczywista potrzeba zatrudnienia wnioskodawczynie i utworzenia specjalnie dla niej nowego stanowiska w strukturze organizacyjnej firmy płatnika, gdyż jak zeznał Prezes Zarządu

przed zawarciem umowy z ubezpieczoną sam z pomocą żony zajmował się umowami rezerwacyjnymi, a gdy wnioskodawczyni w krótkim czasie od podpisania badanej umowy stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży, nie zatrudnił nikogo na jej zastępstwo, ani nie powierzył jej obowiązków pozostałym pracownikom, ale tak jak do tej pory sam je wykonywał z pomocą żony, która zresztą nie miała doświadczenia w takiej pracy jak zeznał, a zatem nie było żadnej zmiany po zatrudnieniu wnioskodawczyni bo płatnik i jego małżonka tak jak dotychczas wykonywali czynności w związku z przygotowaniem umów rezerwacyjnych, co przeczy wersji płatnika, że faktycznie potrzebował nowego pracownika znającego ustawę deweloperską i posiadającego kwalifikacje wnioskodawczyni. Płatnik zeznał przy tym, że w późniejszym okresie zgłosiły się do niego w związku z ogłoszeniem jeszcze dwie inne osoby, ale nie był zainteresowany inną formą współpracy. Sąd zważył, że płatnik nie zmienił zdania w tej kwestii nawet pomimo długotrwałej nieobecności w pracy wnioskodawczyni, kiedy ze zwolnienia lekarskiego odwołująca zaczęła korzystać już od 9.10.2020 r. , a zatem zaledwie po upływie krótkiego, bo tylko nieco ponad miesięcznego okresu od dnia zawarcia spornej umowy. Powyższe również przeczy wersji, że uzasadnieniem dla wynagrodzenia wnioskodawczyni na 1/2 etatu w kwocie 3200 zł miesięcznie były trudności ze znalezieniem odpowiednich osób na to stanowisko ze względu na to, że miejscowość Ż. jest niewielka, skoro na ogłoszenie płatnika odpowiedziały jeszcze dwie osoby.

Sąd nie dał wiary, że wnioskodawczyni jako matka dwójki dzieci w dniu zawarcia umowy z płatnikiem nie wiedziała, że jest w ciąży, skoro z zapisu karty ciąży wynika, że ostatnią miesiączkę miała 17.07.2020 r. , gdyż objawy ciąży niewątpliwie skarżąca знаła i potrafiła odczytać symptomy wczesnej ciąży, a sam stan ciąży mogła łatwo sprawdzić chociażby testami ciążowymi, zanim odbyła oficjalną wizytę u lekarza ginekologa.

Ponadto wnioskodawczyni wzmożoną aktywność zawodową ujawniła dopiero, gdy była w trzeciej ciąży, a jednocześnie zeznała, że kurs pośrednictwa nieruchomości ukończyła w kwietniu 2019 r. i już wtedy otrzymała od płatnika propozycję pracy, z której jednak wówczas nie skorzystała, a jednocześnie zeznała, że kurs ten zrobiła bo chciała zmienić pracę, gdyż w urzędzie wykonując pracę inspektora zajmującego się windykacją podatków miała trudnych klientów przez co było to dla niej stresujące. Wnioskodawczyni nie zrezygnowała jednak z pracy w urzędzie, ani gdy podpisała umowę o pracę z płatnikiem, ani też w późniejszym okresie, ale przeciwnie strony zawarły kolejną umowę i płatnik twierdzi, że czeka aż wnioskodawczyni podejmie u niego pracę. Zamiast tego w badanym okresie w trzeciej ciąży, mając już dwójkę małych dzieci, odwołująca miała ustalić z mężem, że nadal będzie pracowała w stresujących warunkach w urzędzie gminy w pełnym wymiarze czasu pracy, a zaraz potem dodatkowo na 1/2 etatu będzie u płatnika wykonywać zupełnie nieznaną jej do tej pory pracę pośrednika sprzedaży nieruchomości, która musiała od niej wymagać wzmożonego zaangażowania skoro nigdy takiej pracy nie wykonywała i nie mogła w związku z tym liczyć na zdobyte w tym zakresie doświadczenie, co oznacza, że musiałyby intensywnie pracować przez 12 godzin dziennie i wracały do domu od poniedziałku do piątku po zakończeniu pracy u płatnika o godzinie 19.00, za wyjątkiem środy, gdy kończyłyby pracę u płatnika o 20.00, a nadto jeszcze pracowałyby w soboty.

Według Sądu strony nie potrafiły wyjaśnić spójnie i racjonalnie dlaczego nie zawarły umowy cywilnoprawnej albo na okres próbny, skoro z jednej strony wnioskodawczyni zeznała, że chciała się przekonać czy w ogóle taki rodzaj pracy jej odpowiada, bo wcześniej nigdy nie pracowała jako pośrednik nieruchomości, a z drugiej strony zeznała, że nie chciała umowy na okres próby tylko dłuższy, zaś płatnik po prostu przyznał, że nie wie dlaczego nie zawarł umowy na okres próbny, mimo że nie mógł przecież wcześniej sprawdzić w jaki sposób wnioskodawczyni poradzi sobie w pracy pośrednika sprzedaży nieruchomości, w której dotąd nie miała doświadczenia. Dobra opinia o wnioskodawczyni w urzędzie nie dawała zdaniem Sądu płatnikowi podstaw do uznania, że odwołująca - nie mając doświadczenia tak samo dobrze poradzi sobie w innej rodzajowo pracy pośrednika sprzedaży nieruchomości, tym bardziej, że sama ubezpieczona nie była co do tego przekonana, bo jak wprost zeznała nie wiedziała, czy będzie jej ta praca odpowiadała.

W ocenie Sądu przedłożona dokumentacja związana ze stosunkiem pracy K. J. (2) nie stanowi dowodu na podjęcie i wykonywanie pracy, a potwierdza jedynie fakt formalnego jej sporządzenia, w celu uwiarygodnienia nie istniejącego stosunku pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.), pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1368) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 Kodeksu pracy, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 17.01.2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę zawarta między wnioskodawczynią i płatnikiem w dn. 1.09.2020 r. jest nieważna, bowiem nie doszło do nawiązania rzeczywistego stosunku pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego poczynione w sprawie ustalenia uzasadniają stwierdzenie, że zakwestionowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych umowa o pracę została zawarta dla pozor, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z nich wynikających, a jedynie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozor, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozor, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia na stanowisku pracy uzasadnionym potrzebami pracodawcy w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych ale z zamiarem jego wykonywania zatrudnienia na rzeczywiste potrzeby pracodawcy.

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał badać, czy pomiędzy wnioskodawczynią, a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

Zdaniem Sądu umowa o pracę sporządzona przez strony miała charakter fikcyjny. Wnioskodawczyni nie wykazała, że doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy, a zatem jej faktycznego wykonywania. Doprecyzowując, w niniejszej sprawie, nie zostały wykazane przesłanki charakterystyczne dla stosunku pracy, tj.: potrzeba osobistego świadczenia pracy za wynagrodzeniem na podstawie umowy o pracę oraz świadczenie pracy w warunkach podporządkowania, jak i wątpliwa jest wola stron przy sporządzaniu umowy o pracę.

Wobec całokształtu zgromadzonych w sprawie dowodów należało przyjąć, że strony nie udowodniły potrzeby zatrudnienia wnioskodawczyni i to od razu za wysokim wynagrodzeniem. Strony umowy nie przedstawiły takich dowodów wskazujących na potrzebę zatrudnienia wnioskodawczyni, mimo że to na tych podmiotach – zgodnie z art. 232 k.p.c. – spoczywał ciężar dowodu.

Z ustaleń Sądu wynika, że K. J. (2) miała wykonywać pracę na specjalnie utworzonym stanowisku pracy. Trudno uznać istnienie potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika na stanowisku pośrednika sprzedaży nieruchomości, skoro na jego miejsce nie zostaje zatrudniony nowy pracownik, aby wykonywał jego obowiązki.

Sąd nie dał wiary, że wnioskodawczyni nie wiedziała, że jest w trzeciej ciąży w dacie zawarcia umowy o pracę z płatnikiem, albowiem była już wtedy matką dwójki dzieci, знаła symptomy ciąży i mogła je zweryfikować chociażby za pomocą testu ciążowego, który jest powszechnie dostępny, przed wizytą u lekarza ginekologa, na której zresztą była krótko po zawarciu umowy z płatnikiem.

Ponadto z całokształtu dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że strony spornej umowy nie przedłożyły żadnych dokumentów potwierdzających faktyczne wykonywanie pracy przez K. J. (2) umówionej rodzajowo pracy na rzecz płatnika.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Z uwagi na wynik postępowania Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 256 ze zm.) zasądzać od wnioskodawczyni i płatnika składek po 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego jako strony wygrywającej niniejsze postępowanie w całości.

A.P.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ubezpieczonej przez PI